

Dienst Pathologische Anatomie

LABORATORIUMGIDS

Inhoudstafel

1	Vestiging en bereikbaarheid	4
1.1	Vestigingen	4
1.2	Bereikbaarheid en openingsuren	4
2	Algemene informatie	5
3	Aanbeveling i.v.m. staalfixatie en transport.....	6
3.1	Aanbeveling i.v.m. staalfixatie	6
3.2	Aanbeveling i.v.m. fixatieduur van het staal	9
3.3	Aanbeveling i.v.m. staaltransport	9
3.3.1	Interne stalen	9
3.3.2	Externe stalen	10
4	Aanbeveling i.v.m. stalen voor moleculaire (variant)analyse	12
4.1	Algemeen	12
4.2	Risico's en limitatie 's	13
4.3	Benodigd materiaal	14
4.4	Specifieke aanbevelingen	14
4.5	Rapportering	14
5	Aanbeveling i.v.m. stalen voor HER-2 status bepaling d.m.v. ISH en immuunhistochemisch onderzoek	15
5.1	Algemeen	15
5.2	Benodigd materiaal	15
5.3	Richtlijnen voor optimalisatie van het weefsel of staal in de pre- analytische fase (gebaseerd op de Belgian Guidelines on HER2 testing. Colpaert et al.):	15
5.4	Rapportering	16
6	HPV-test met Cobas4800 (CE-IVD)	17
6.1	Methode	17
6.2	Risico's en limitaties	17
6.3	Rapportering	17
6.4	Facturatie	17
7	Aanbeveling i.v.m. autopsies	18
7.1	Algemeen	18
7.2	Specifieke richtlijnen	18
8	Aanvraagformulieren: aanbevelingen bij invullen	19
8.1	Types aanvraagformulieren	19
8.2	Aanbevelingen m.b.t. invullen aanvraagformulier	19
8.3	Aanbevelingen recipiënt	19
8.4	Geheimhouding	20
8.5	Gebruik van patiëntenmateriaal – informed consent	20

9	Doorlooptijd van de stalen (TAT = Turn Around Time)	21
10	Toepassingsregels onderzoeken.....	22
11	Uitbesteding van onderzoek	23
11.1	Overzichtstabel van uitbestede diensten.....	23
11.2	Meedelen van resultaten.....	24
12	Distributie van verslagen	25
13	Bevoorrading operatiekwartier / polikliniek	26
14	Medewerkers.....	27
14.1	Artsen en hun subspecialisaties.....	27
14.2	Kwaliteitscel Campus Sint-Jan, brugge.....	27
15	Opmerkingen, klachten, suggesties en vragen	28
15.1	Klachtenprocedure.....	28
15.2	Niet- Conformiteiten.....	28
15.3	Opvragen van coupes/ blokken.....	28
Bijlage 1: protocol voor Thinprep PAP Test.....		24
Bijlage 2: Overzicht belangrijke punten autopsie aanvraag.....		25

Dienst Pathologische Anatomie

---

1 Vestiging en bereikbaarheid

1.1 Vestigingen

Erkenningsnummer: 8/31627/51/997

Dienst Pathologische Anatomie (7de verdiep lift B) route **720**
AZ Sint-Jan Brugge- Oostende AV
Campus Sint-Jan
Ruddershove 10
8000 BRUGGE

Tel.: 050 45 27 10

Fax: 050 45 27 19

anatomopathologie.brugge@azsintjan.be

<https://www.azsintjan.be/nl/diensten/anatomopathologie/campus-sint-jan/voorstelling>

1.2 Bereikbaarheid en openingsuren

Campus Sint-Jan, Brugge is dagelijks open en bereikbaar tussen 8.30 uur en 17 uur (tel. 050 45 27 10 – binnenummer 2710), uitgezonderd in het weekend.

Voor **dringende** zaken, vriescoupes en autopsies is er, buiten de normale uren, steeds een patholoog van wacht (telefoonnummer opvraagbaar via de dienstspoedgevallen 050 45 20 00).

2 Algemene informatie

De diensten Pathologische Anatomie AZ Sint-Jan Brugge – Oostende, campus Sint-Jan Verricht volgende onderzoeken ten behoeve van huisartsen en geneesheerspecialisten:

Vriescoupe onderzoek Histologisch onderzoek Cytologisch onderzoek Autopsie Histochemisch onderzoek Immuunhistochemisch onderzoek Immuunfluorescentie onderzoek In situ hybridisatie: HPV, EBV en HER-2 Moleculair onderzoek: <ul style="list-style-type: none">
• Detectie van genafwijkingen in vaste tumoren (NGS)
• HPV typering
--

Alle testen gebeuren in onze dienst Pathologische Anatomie, tenzij anders vermeld in het anatomopathologisch verslag.

Bij uitbestede onderzoeken, wordt het resultaat van de uitbestede dienst in een bijkomend protocol overgenomen.

Indien testen onder accreditatie gebeuren, wordt hiervan melding gemaakt in het anatomopathologische verslag.

Rapportering dringende stalen: de aanvrager wordt, indien gewenst, telefonisch op de hoogte gebracht van het resultaat van dringende stalen.

3 Aanbeveling i.v.m. staalfixatie en transport

In geval van **dringendheid**, verwittigt u steeds de patholoog.

3.1 Aanbeveling i.v.m. staalfixatie

3.1.1 Aanbevelingen fixatie **HISTOLOGISCH** materiaal:

4% gebufferde formaldehyde

Alle histologische stalen (o.a. biopten, resectiestukken, FESS, beenmerg, testisbiopten, prostaatpunctiebipten, EFRS slijmen,...)

Bewaring: kamertemperatuur

Enkele uitzonderingen waarbij **fixatie verboden is**:

Vriescoupes:

- vers (niet gefixeerd) in een gesloten recipiënt
- voor punctiecilinders: op een fysiologisch bevochtigd doekje of filterpapier.

Lymfeklieren, weke delen tumoren, materiaal verdacht op hematologische maligniteit/ sarcoom, nierbipten voor immunofluorescentie onderzoek:

- vers (niet gefixeerd) in een gesloten recipiënt
- voor punctiecilinders: op een fysiologisch bevochtigd doekje of filterpapier.

Spier- en zenuwbipten:

- vers (niet gefixeerd)
- voor deze weefsels moet (door de dienst Pathologische Anatomie) speciaal transport geregeld worden naar UZ Leuven of UZ Gent. De plaats waarnaar het staal dient gestuurd te worden wordt bepaald door de dienst die de spierbiptie aanvraagt.

De koerierdienst van ons ziekenhuis voorziet **elke donderdag** transport naar Leuven (en Gent). Onderneem daarom volgende stappen:

- Breng de dienst Pathologische Anatomie en de verantwoordelijke patholoog, op voorhand (minstens 3 dagen op voorhand), op de hoogte dat er een vers spier/zenuwbiptie gepreleveerd zal worden.
- Houd rekening dat het transport op donderdag is voorzien en dat u de biptienamen best op donderdagmorgen plant (hiervoor contact opnemen met algemeen chirurg).
- Indien u wenst dat het materiaal naar een **ander centrum** wordt doorgestuurd, dient u **op voorhand contact** op te nemen **met de dienst Pathologische Anatomie**.

Opmerking:

Indien, bij uitzondering, de biptie op een andere dag (dan de donderdag) dient door te gaan, dan kan een privé firma (meestal koerierdienst Deprince) gecontacteerd worden. De kosten die hieraan verbonden zijn, zullen gefactureerd worden aan de dienst die de spierbiptie heeft aangevraagd.

3.1.2 Aanbevelingen fixatie **CYTOLOGISCH** materiaal:

Alle cytologische stalen **moeten** op de dienst van afname op het **transportmedium** geplaatst worden. Het geschikte transportmedium is **Cytolyt®**. Afhankelijk van het staaltype en staalvolume kunnen andere containers gebruikt worden.

CYTOLYT® = Bewaar / transportmedium waarin celmorfologie **8 dagen** bij kamertemperatuur bewaard blijft.

- ✓ Lyseert rode bloedcellen
- ✓ Lost slijm op
- ✓ Breekt eiwit af

Stalen voor vetbeladen macrofagen (vetkleuring (Oil-red-O)) dienen **NIET** gefixeerd naar de dienst te worden gebracht met duidelijke vermelding van 'vraag naar vetbeladen macrofagen'

RESPIRATOIR	
<ul style="list-style-type: none"> - Sputum - Bronchiaal: <ul style="list-style-type: none"> aspiraties brushings washings - Bronchoalveolaire lavage (BAL) <p style="text-align: center;">FINE NEEDLE ASPIRATIONS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schildklier - Pancreas - Lymfklieren - Borst - Cyste 	 50 ml Cytolyt® tube (containing 30 ml Cytolyt®)
<ul style="list-style-type: none"> - Cerebrospinaal vocht - Lumbaal vocht 	 PreservCyt

LICHAAMSVOCHTEN

- Sereuze vochten:
pleuravocht
peritoneaal vocht / ascites
pericard vocht

>30ml

Of

<30ml

- Urines:
Spontaan geloosde urines
Blaasspoelingen
Ileal conduit

120 ml Cytolyt® cup (containing 30 ml Cytolyt®)

CERVICO- VAGINALE CYTOLOGIE (CVC)

- Cervico- vaginale cytologie (cervix- uitstrijkjes)
(zie ook bijlage1)

LET OP

1. Ofwel patiëntenvignet op het potje kleven op voorwaarde dat:
  - het vignet niet op het deksel gekleefd wordt,
  - het vignet mooi effen, zonder plooiën gekleefd wordt.
2. Ofwel naam patiënt op het potje schrijven op de daarvoor voorziene plaats.

Thinprep Preservcyt potjes + borsteltjes

Aanvragen voor HPV- typering worden geschreven door de pathologen (Cf. BS 29.05.2009). Indien de patiënt zelf uitdrukkelijk een HPV- typering wenst, dient dit duidelijk vermeld te worden op de aanvraag (hiervoor is er een vakje voorzien).

De maximale termijn tot mogelijke uitvoering van HPV- typering op CVC = 6 weken

Alle fixaties, alsook lege recipiënten en weefselcontainers zijn op de dienst verkrijgbaar (050 45 27 10).

Gelieve erop toe te zien dat alle recipiënten intact en goed gesloten zijn om lekkage van het staal te vermijden.

Bij **gekend besmettingsgevaar** van verse stalen met een hoog risico infectieus agens (T.B.C., Hepatitis C virus, Radioactiviteit,...) dient dit **duidelijk** te worden vermeld op het begeleidende aanvraagformulier

3.2 Aanbeveling i.v.m. fixatieduur van het staal

Om de beoordeling van het staal te optimaliseren, is de tijd tussen afname en fixatie én de fixatieduur zelf heel belangrijk:

- De tijd tussen de afname van het staal en de fixatie van het staal moet zo kort mogelijk gehouden worden, maximaal 1uur.
- De fixatieduur is optimaal tussen de 6 uur en de 48 uur.

Cf. Invullen van aanvraagformulier.

Dit dient zeker nageleefd te worden bij borsttumoren, gezien voor ISH onderzoek voor HER-2, bepaalde richtlijnen van kracht zijn (zie onder puntje 5).

3.3 Aanbeveling i.v.m. staaltransport

3.3.1 Interne stalen

- ✓ Gefixeerde stalen van het operatiekwartier: worden verzameld aan elke receptie van elke operatiekant (kant 40: zaal 1 t.e.m. 6 en kant 45: zaal 7 t.e.m. 13). De stalen worden daar 1x 's morgens en 1x in de namiddag afgehaald door medewerkers van de dienst Pathologische Anatomie.
- ✓ Stalen van de poliklinieken: worden door de medewerkers van de desbetreffende diensten naar de dienst Pathologische Anatomie gebracht. Na openingsuren van de dienst pathologie dienen de stalen op de dienst van afname bewaard te worden in een koelkast (zowel niet dringende verse stalen als gefixeerde stalen).
- ✓ Verse stalen voor vriescoupe of speciaal onderzoek:

Handleiding vriescoupes en vers materiaal tussen 8u en 17u afkomstig van het operatiekwartier

Plaats vriescoupe/vers materiaal in daarvoor voorziene potje (klein) of roze zakje (groot)

Kleef patientenidentificatie op zakje/potje + label radioactiviteit indien van toepassing

Zorg dat het zakje/potje goed afgesloten is + buitenkant zakje/potje rein houden

Plaats het zakje of potje + het aanvraagformulier samen in een 2de zakje
(telefoonnummer voor resultaat VC op aanvraagformulier vermelden)

Plaats zakje in patroon

Plaats patroon in het station van de buizenpost

Bel STEEDS de dienst pathologische anatomie op 2710 met de melding dat er een vriescoupe onderweg is
(let op: potentieel biologisch gevaar (vb. TBC) steeds melden!)

Handleiding vriescoupes en vers materiaal voor 8u en na 17u afkomstig van het operatiekwartier

Plaats de vriescoupe in een afgesloten recipiënt

Bel op het nummer 2710 + geef locatie vriescoupe

Een medewerker van de dienst pathologische anatomie komt de vriescoupe ophalen

Handleiding vriescoupes en vers materiaal afkomstig van consultaties

Plaats de vriescoupe in een afgesloten recipiënt

Breng de coupe naar de dienst (route 720) of bel op het nummer 2710 voor het ophalen van het staal

3.3.2 Externe stalen

- ✓ Paraffineblokjes en coupes: worden per post of per koerier opgestuurd naar de dienst Pathologische Anatomie, dit in een beschermende enveloppe. Zij moeten vergezeld zijn van een begeleidende brief of een correct en volledig ingevuld aanvraagformulier.
- ✓ Gefixeerde stalen: worden door een koerier van de externe arts of huisarts naar het ziekenhuis gebracht.
- ✓ Verse / niet gefixeerde stalen: worden door een koerier van de externe arts of huisarts naar het ziekenhuis gebracht. Er dienen hierbij goede afspraken met de koerier gemaakt te worden, gezien de beoordeling zeer sterk bemoeilijkt wordt indien de tijd tussen afname en fixatie méér dan 1 uur is.

Dienst Pathologische Anatomie

Opmerking:

- *Bij ISH voor HER-2: representatieve paraffineblokjes opsturen. Dit is een paraffineblokje met aanwezige invasieve tumor (cilinder of resectie). Dit dient vergezeld te zijn van een correcte en volledig ingevulde aanvraag (oa. Vermelding van het resultaat van het Immuunhistochemisch onderzoek van HER-2). Deze aanvraag dient ook gehandtekend te zijn.*
- *Bij variant analyse (mutatie-analyse met NGS): representatieve paraffineblokjes. Dit is een paraffineblokje met aanwezigheid van zoveel mogelijk viabele tumorweefsel (min. 10%), vergezeld van een correcte en volledig ingevulde aanvraag. De stalen mogen niet onderworpen zijn aan zure decalcificatie of bouin fixatie.*

4 Aanbeveling i.v.m. stalen voor moleculaire (variant)analyse

4.1 Algemeen

De variantanalyse wordt gestandaardiseerd wekelijks uitgevoerd met de Next Generation Sequencing (NGS) techniek. Voor deze testen wordt steeds gestreefd naar de ISO15189 norm. Het Custom Qiaseq panel CDHS-32394Z-867 is BELAC geaccrediteerd (BELAC 366-MED). Zie scope: <https://economie.fgov.be/nl/themas/kwaliteit-veiligheid/kwaliteitsbeleid/accreditatie/geaccrediteerde-instellingen/medische-laboratoria-med>

Specificaties	AZ Sint-Jan Brugge
Wet lab	Custom Qiaseq panel CDHS-32394Z-867
Dry lab	CLC Genomics workbench software (Qiagen) (v20.0.3) Seqnext software (JSI) (5.1.0 Build 501)
Sequencer	Illumina Miseq instrument M03209
LOD	VAF 5% (95% sensitiviteit)
Reference genome	Hg19/Ch37

Samenstelling panel:

transcriptnummer	NM_nummer	Genen	AZ Sint-Jan QiaSeq custom panel
ENST00000389048.3	NM_004304.4	ALK	Exon 5,8,15,18 t.e.m.29
ENST00000257430.4	NM_000038.5	APC	Exon 6 t.e.m. 16
ENST00000278616.4	NM_000051	ATM	Exon 7, 8, 29, 58, 59, 63
ENST00000288602.6	NM_004333.5	BRAF	ex7, 11, 12, 15, 16
ENST00000357654.3	NM_007294.3	BRCA1	volledig
ENST00000544455.1	NM_000059.3	BRCA2	volledig
ENST00000370192.3	NM_000110	DPYD	Intron 10, exon 11, 13, 14 en 22
ENST00000275493.2	NM_005228.4	EGFR	ex2, 3, 4, 6, 7, 8, 12,13,15,17 t.e.m. 25
ENST00000406381.2	NM_001005862.2	ERBB2	Exon 4 t.e.m. 29
ENST00000206249.3	NM_000125.3	ESR1	Exon 1, 4, 7, 8
ENST00000371085.3	NM_000516.5	GNAS	Exon 8,9
ENST00000366815.3	NM_002107.4	H3F3A	Exon 2
ENST00000451590.1	NM_005343.3	HRAS	Exon 2 en3
ENST00000345146.2	NM_005896.3	IDH1	Exon 4
ENST00000330062.3	NM_002168.3	IDH2	Exon 4
ENST00000288135.5	NM_000222.2	KIT	ex2, 8, 9, intr10/ex11, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21
ENST00000311936.3	NM_004985.4	KRAS	Exon 2 t.e.m. 5
ENST00000397752.3	NM_001127500.2	MET	Intron 13, exon 14, inton 14 en exon 19
ENST00000369535.4	NM_002524.4	NRAS	Exon 2,3,4
ENST00000261584.4	NM_024675	PALB2	volledig
ENST00000257290.5	NM_006206.5	PDGFRA	Exon 3, 4, 5, 7,10,12, 13, 14, 15, 18, 23
ENST00000263967.3	NM_006218.3	PIK3CA	Exon 3 t.e.m. 21
ENST00000320574.5	NM_006231.4	POLE	Exon 9 t.e.m. 14
ENST00000371953.3	NM_000314.6	PTEN	Exon 1 t.e.m. 9
ENST00000355710.3	NM_020975.5	RET	Exon 10, 11, 13, 15, 16
ENST00000368508.3	NM_002944.2	ROS1	Exon 1 t.e.m. 43
ENST00000310581.5	NM_001193376.1	TERT	promotor, exon 1 en 2
ENST00000269305.4	NM_000546.5	TP53	Exon 2 t.e.m.11

De varianten worden geclassificeerd volgens de BELAC guidelines¹, gebruik makend van catalogus van somatische varianten in kanker (COSMIC), dbSNP, ClinVar, CIViC, OncoKB en mycancergenome. Enerzijds wordt een biologische classificatie gemaakt (pathogeen, waarschijnlijk pathogeen en variant van ongekeerde significantie) en een klinische classificatie gemaakt (significant klinisch belang, mogelijk klinisch belang en ongekeerde klinische betekenis). De biologische classificatie is gebaseerd op hotspot regio's (DNA regio's die een hogere frequentie aan varianten vertonen) en het type variant (deletie/insertie (in-frame of niet), missense, stopcodon (*) en AG/GT splice).

Op het protocol wordt de variant allel frequentie (VAF) en coverage gerapporteerd.

4.2 Risico's en limitatie 's

C>T of G>A transities door cytosine deaminatie, ten gevolge van de formaline fixatie, kunnen niet onderscheiden worden van echte tumor specifieke varianten.

De QC-score geeft de kwaliteit (amplificeerbaarheid) weer van het geëxtraheerde DNA:

- QC-score > 0.04 → onvoldoende kwaliteit
- QC-score ≤ 0.04 → voldoende kwaliteit

Bij een staal van onvoldoende kwaliteit wordt een detectielimiet van VAF = 10% gehanteerd. (waarschijnlijk) pathogene varianten tussen de VAF 5-10% moeten worden geverifieerd in een tweede NGS analyse.

Bij een staal van voldoende kwaliteit wordt een detectielimiet van VAF 5% gehanteerd.

Alle gerapporteerde varianten moeten een minimum coverage van 100 UMI reads hebben. Door onvoldoende sequencing data kunnen regio's <100 reads hebben. Deze regio's zijn onvoldoende gecovered. De oorzaak is een lage DNA kwantiteit of een slechte DNA kwaliteit (zie QC-score), onvoldoende startmateriaal (kleine bipten) of een te lange fixatieduur. De regio's <100 UMI reads worden gerapporteerd.

Herhaling van de libraryprep wordt aanbevolen bij stalen <100 ng DNA-input of een slecht QC-score of een lage coverage van het staal.

Als referentiesequentie wordt de hg19/Grch37 gebruikt.

Deze NGS analyse kan geen onderscheid maken tussen een somatische en een germline variant.

Varianten die niet gerapporteerd worden:

- die voorkomen in de genomische populatie (common variants)
- in regio's met onvoldoende coverage (<100 UMI reads)
- Germ-line varianten

Nieuwe varianten die niet gekend zijn in de database kunnen besproken worden op een

¹ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Publications/files/Belac-NL/2-405NGS-NL.pdf>

Molecular Advisory Board-vergadering.

4.3 Benodigd materiaal

De analyse kan worden uitgevoerd op gebufferde formaldehyde 4% gefixeerd en in paraffine ingebed weefsel (**GEEN** bouin fixatie en **GEEN** zure decalcificatie ondergingen), variant-analyse kunnen ook worden uitgevoerd op de inbeddingen van cytologische stalen, gefixeerd met cytofix. Eén enkele biopsie waarin relatief zoveel mogelijk (minimum 10% tumorcellen) tumorale cellen aanwezig zijn volstaat in principe voor een goede analyse. Op basis van de HE coupe zal een fragment uit de paraffineblok worden gesneden. In het geval weinig tumorweefsel aanwezig is zullen de fragmentjes eventueel opnieuw worden ingebed of worden er blanco coupes gesneden, zodat voor eventuele latere testen nog weefsel voor handen blijft (bv ALK bepaling na EGFR variant analyse). Van zodra er voldoende DNA geëxtraheerd is (minstens 100 ng per PCR) kan de eigenlijke variant analyse doorgaan.

4.4 Specifieke aanbevelingen

- ✓ Tijdsduur tussen staalafname en fixatie dient zo kort mogelijk gehouden te worden (<1 uur)
- ✓ Een fixatie duur tussen de 6 en 48 uur wordt vooropgesteld. Zowel over- als onderfixatie kan aanleiding geven tot een falen van de analyse.
- ✓ Het weefsel dient te zijn vergezeld van een volledig en correct ingevuld aanvraagformulier (F01.11.03).

4.5 Rapportering

Er wordt een verslag gemaakt en elektronisch doorgestuurd en gevalideerd, met of zonder uitgeprinte versie naargelang de aanvragende arts.

Voor externe aanvragen wordt een verslag gevalideerd, uitgeprint en opgestuurd. Elk uitgeprint verslag wordt ondertekend door de patholoog en het elektronisch verslag wordt steeds gevalideerd door de patholoog

5 Aanbeveling i.v.m. stalen voor HER-2 status bepaling d.m.v. ISH en immuunhistochemisch onderzoek

5.1 Algemeen

Bepaling van de HER-2 status gebeurt door middel van een immuunhistochemisch onderzoek met het HER-2 antilichaam en door middel van HER-2 ISH met de HER-2 probe.

Voor beide testen werd een accreditatie volgens de ISO-15189 norm behaald. Beide testen gebeuren dan ook steeds onder de accreditatievoorwaarden.

5.2 Benodigd materiaal

Om deze test uit te voeren is er een weefselblokje nodig, ingebed in paraffine. Het staal **MOET** gefixeerd zijn in gebufferde formaldehyde 4% en **NIET** in Bouin.

- ✓ Extern materiaal: dit paraffineblokje (van cilinder of resectie) kan per post opgestuurd worden met het correcte aanvraagformulier (F01.11.14 Formulier aanvraag HER-2/neu ISH) dat volledig (o.a. vermelding van het resultaat van het Immuunhistochemisch onderzoek) en correct wordt ingevuld en gehandtekend door de oncoloog.
- ✓ Intern materiaal: aanvraagformulier (F01.11.14 Formulier aanvraag HER-2/neu ISH) wordt volledig (o.a. vermelding van het resultaat van het Immuunhistochemisch onderzoek) en correct ingevuld en gehandtekend door de oncoloog.
- ✓ Maag en slokdarm: gezien de heterogene expressie van HER2 bij maag- en slokdarmcarcinomen, dient voor de analyse op endoscopische biopten voldoende tumorweefsel aanwezig te zijn, indien niet kan dit een vals negatief resultaat geven. De Belgische richtlijnen adviseren om minstens 6 biopten te nemen om zo het risico op een vals negatief resultaat te minimaliseren (*Belg J Med Oncol 2011;5:14-22*).

5.3 Richtlijnen voor optimalisatie van het weefsel of staal in de pre-analytische fase (gebaseerd op de Belgian Guidelines on HER2 testing. Colpaert et al.):

- Na afname wordt het weefsel binnen het uur in fixatief ondergedompeld
- Zo fijn mogelijk oplamelleren
- Fixatie methode: 4% gebufferde formaldehyde
- Fixatieduur: tussen de 6u en 72 uur voor een resectiespecimen

Dienst Pathologische Anatomie

5.4 Rapportering

Er wordt een verslag gemaakt en elektronisch doorgestuurd en gevalideerd, met of zonder uitgeprinte versie naargelang de aanvragende arts.

Voor externe aanvragen wordt een verslag gevalideerd, uitgeprint en opgestuurd. Elk uitgeprint verslag wordt ondertekend door de patholoog en het elektronisch verslag wordt steeds gevalideerd door de patholoog.

6 HPV-test met Cobas4800 (CE-IVD)

6.1 Methode

De HPV-test bestaat uit een geautomatiseerde DNA extractie uit de cervicale cellen (opgelost in Preservcyt solution) en amplificatie van de HPV-gen hoge resolutietypes op het Cobas 4800 systeem (Roche). In iedere test wordt een controlegen (beta-globuline) geamplificeerd om na te gaan of het staal voldoende celmateriaal bevat om een betrouwbaar resultaat te rapporteren. De amplificatie wordt uitgevoerd via real time PCR waarbij gebruik wordt gemaakt van fluorescent gelabelde probes die specifiek binden op het target (HPV hoge resolutie types of controlegen). 14 hoge risico HPV types worden gedetecteerd. De rapportering kan specifiek voor HPV16, HPV18 en HPVother (omvatten HPV 31, 33, 35, 39, 45, 51, 52, 56, 58, 59, 66 en 68). De HPV-test is BELAC geaccrediteerd (scope: <https://economie.fgov.be/nl/themas/kwaliteit-veiligheid/kwaliteitsbeleid/accreditatie/geaccrediteerde-instellingen/medische-laboratoria-med>).

6.2 Risico's en limitaties

Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/wob-verzoeken/2016/10/21/besluit-wob-verzoek-over-bevolkingsonderzoek-baarmoederhalskanker/bijlagen+bij+Wob-besluit+over+bevolkingsonderzoek+baarmoederhalskanker+deel+1.pdf>

De maximale termijn tot mogelijke uitvoering van HPV- typering op CVC = 6 weken

6.3 Rapportering

Er wordt een kwalitatief resultaat gerapporteerd nl. Positief of Negatief voor de 3 testen (HPV16, HPV18 en HPVother). Het advies voor een normale cytologie met een HPV positief resultaat is "Herhaling co-testing na 12 maand". (zie Karse et al., 2015 European guidelines for quality assurance in cervical cancer screening)

6.4 Facturatie

Indien bij de screening de optie co-testing wordt aangevinkt (enkel mogelijk bij patiënten boven de leeftijd van 30 jaar) wordt voor de High Risk HPV test 9 euro aan de patiënte gefactureerd.

Voor testen die buiten de RIZIV voorwaarden vallen worden dezelfde tarieven gehanteerd als voor de testen die binnen de RIZIV voorwaarden vallen en volledig aan de patiënten gefactureerd.

7 Aanbeveling i.v.m. autopsies

7.1 Algemeen

Steeds telefonische contact met de dienst pathologische anatomie AZ Sint-Jan Brugge-Oostende, campus Sint-Jan 050 45 27 10 en het mortuarium AZ Sint-Jan Brugge-Oostende, campus Sint-Jan 050 45 20 90, deze beide beslissen of de autopsie (afhankelijk van de werkdruk) kan plaatsvinden en wanneer die kan plaatsvinden.

7.2 Specifieke richtlijnen

Het lichaam voor autopsie is voorzien van een correcte autopsie aanvraag

het document dient volledig ingevuld te worden en ondertekend te worden door de aanvragende arts (met volledige identificatie) en het / de familielid(leden), dit met de uitdrukkelijke vermelding indien een hersenautopsie dient plaats te vinden of niet. Autopsie wordt enkel verricht op patiënten overleden in het ziekenhuis (uitz SIDS/ wiegendood, hierbij dient wel een document met expliciete 'vrijgave van het lichaam' / 'vrijgave van parket', aanwezig zijn), dus aanvragen van huisarts worden niet aanvaard.

Kosten i.v.m. transport (indien het lichaam van een ander ziekenhuis komt) lichaam worden geregeld door het ziekenhuis waarvan het lichaam komt en worden niet betaald door AZ Sint-Jan Brugge-Oostende.

Transport wordt geregeld door ziekenhuis waarvan het lichaam komt, Lichaam wordt overgebracht naar het mortuarium in AZ Sint-Jan Brugge-Oostende via begrafenis ondernemer

Lichaam dient vergezeld te zijn van transportdocumenten, crematie document, model IIID

Stoffelijk overschot af te leveren op mortuarium, niet op de dienst pathologische anatomie.

8 Aanvraagformulieren: aanbevelingen bij invullen

8.1 Types aanvraagformulieren

- Histologisch onderzoek
- Cytologisch onderzoek
- Cervico- vaginaal cytologisch onderzoek
- In situ hybridisatie voor HER-2/neu
- Moleculair onderzoek: mutatie-analyse
- Moleculair onderzoek: HPV typering
- Autopsie aanvraag volwassene
- Autopsie aanvraag kind

<https://www.azsintjan.be/nl/diensten/anatomopathologie/campus-sint-jan/info-voor-artsen/formulieren-aanvragen>

8.2 Aanbevelingen m.b.t. invullen aanvraagformulier

Een onderzoek dient steeds schriftelijk te gebeuren en moet altijd vergezeld zijn van een correct ingevuld en gehandtekend aanvraagformulier. Belangrijk is dat het staal ook correct geïdentificeerd wordt met de gegevens van de patiënt.

Dit aanvraagformulier bevat volgende gegevens:

- naam, voornaam, geboortedatum, adres, mutualiteitsgegevens **patiënt**
- naam, voornaam, adres, RIZIV identificatienummer **aanvragende arts**
- **handtekening** van de aanvragende arts
- **aard van het onderzoek** (biopsie, cytologie, autopsie...) **v.d. staalafname**
- **anatomische plaats van de staalafname**
- de gevraagde **testen of onderzoeken**
- relevante **klinische informatie**
- **datum en tijdstip** van de staalafname (vnl. belang bij puncties van borstletsels)
- kopij te versturen naar ..., hierbij moeten de identificatie gegevens van de artsen die een kopij dienen te ontvangen, duidelijk en leesbaar vermeld worden.

8.3 Aanbevelingen recipiënt

Bij voorkeur een patiëntenvignet op het recipiënt kleven.

Bij meerdere recipiënten de lokalisatie van het weggenomen biopt op het recipiënt noteren.

Vermelden op recipiënt: Patiëntnummer, naam, voornaam, geboortedatum van de patiënt.

- ✓ Wanneer het onderzoek van een staal dringend is, kruist men het vakje “DRINGEND” aan (met eventueel tel. nummer ernaast) op het aanvraagformulier en neemt men eventueel telefonisch contact op met de patholoog.
- ✓ Er bestaan 2 verschillende aanvraagformulieren voor autopsie:
  - voor **volwassene**
  - voor **kind** (o.a. in kader van wiegendood)

Een aanvraag dient te zijn vergezeld van een gehandtekening **toestemming tot het verrichten van een autopsie** door een **familielid/nabestaande** (**verplicht voor autopsies op kinderen**, sterk wenselijk voor alle andere autopsies). De aanvraag wordt samen met de toestemming naar het mortuarium gestuurd.

- ✓ Aanvraag voor ISH HER-2 onderzoek: de aanvraag moet volledig en correct ingevuld worden en gehandtekend. Deze aanvraag dient te geschieden in het kader van een MOC (multidisciplinair oncologisch consult). De aanvraag dient bij voorkeur gehandtekend te worden door de oncoloog.

8.4 Geheimhouding

Geheimhouding van gegevens wordt gewaarborgd zoals vastgelegd in de ziekenhuisvoorschriften.

8.5 Gebruik van patiëntenmateriaal – informed consent

Voor de validatie van nieuwe en bestaande technieken gebruikt de dienst pathologie geanonimiseerd patiëntenmateriaal. De patiënt wordt hiervan op de hoogte gesteld in de onthaalbrochure van het ziekenhuis. De dienst verzoekt de aanvrager de patiënt hierover te informeren. Mocht deze bezwaar hebben tegen het anoniem gebruik van lichaamsmateriaal, dan kan hij/zij dit kenbaar maken aan:

Dr. I. Van den Berghe
Dienst Pathologische anatomie, AZ Sint-Jan Brugge – Oostende AV, Campus Sint-Jan
Ruddershove 10
B-8000 Brugge

9 Doorlooptijd van de stalen (TAT = Turn Around Time)

Indien stalen tijdig **vóór 16.45 uur** op de dienst Pathologische Anatomie aankomen en indien zij voldoende gefixeerd zijn, kan in principe daags erna een voorlopig resultaat worden meegedeeld.

Indien er bijkomende immunohistochemische kleuringen nodig zijn, dient minstens één dag extra te worden gerekend.

De variantanalyses worden elke week uitgevoerd (starten op vrijdag 8u00 of maandag 8u00). Het resultaat mag verwacht worden binnen een termijn van 10 werkdagen.

Voor onderzoeken die uitbesteedt worden (bijvoorbeeld genetisch onderzoek, PCR, ...) gelden de doorlooptijden van de betrokken diensten (exclusief de transporttijd).

In geval van **dringendheid** waarschuwt u steeds de patholoog!

Gemiddelde TAT:

GEMIDDELDE TAT	
Autopsie	14 werkdagen
Biopsie	4 werkdagen
Cytologie	4 werkdagen
Cervico- vaginale cytologie	7 werkdagen
HER2 ISH	6 werkdagen
ROS1 IHC	6 werkdagen
HPV	5 werkdagen
NGS: mutatie-analyse	10 werkdagen

10 Toepassingsregels onderzoeken

Onderzoek	Maximum aantal	Aanvragen
Therapeutische testen (ER, PR, HER2, EGFR, C-KIT)	1x per jaar per antigeen	schriftelijke aanvraag behandelend geneesheer
HER2 SISH	Maximum 1x per diagnostische investigatiefase	schriftelijke aanvraag behandelend geneesheer
Variant analyse K-RAS	Maximum 1x per primair colorectaal carcinoom	schriftelijke aanvraag behandelend geneesheer
Variant analyse EGFR	Maximum 1x per diagnostische investigatiefase	schriftelijke aanvraag behandelend geneesheer
Detectie van genafwijkingen	Maximum 2x per diagnostische investigatiefase	schriftelijke aanvraag behandelend geneesheer
Cervico- vaginale cytologie	1x om de drie kalenderjaren	schriftelijke aanvraag behandelend geneesheer
HPV preventief	1x om de drie kalenderjaren	schriftelijke aanvraag behandelend geneesheer
HPV follow-up	maximaal 2x per kalenderjaar	schriftelijke aanvraag behandelend geneesheer

11 Uitbesteding van onderzoek

De dienst Pathologische Anatomie werkt nauw samen met de diensten Genetica en Pathologie van het UZ Gent en de KU Leuven. Deze uitbesteding van onderzoeken betreft onderzoeken die niet zelf op de dienst kunnen worden uitgevoerd maar uitbesteed worden aan een andere dienst om het onderzoek daar te laten uitvoeren.

11.1 Overzichtstabel van uitbestede diensten

Laboratorium (naam, adres)	Test die wordt doorverwezen
<p>CMG Gent UZ Gent C. Heymanslaan 10 9000 Gent</p> <p>Contactpersoon: Bruce Poppe</p>	<p>MSI bij colontumoren</p> <p>BRCA1-2 testing (hooggradig sereuze ovariumcarcinomen, pancreastumoren op vraag van oncologen)</p>
<p>CME Leuven Pathologische ontleedkunde UZ Gasthuisberg Herestraat 49 3000 Leuven</p> <p>Contactpersonen: Prof. P. Van den berghe Prof. I. Wlodarska Prof. M. Debiec-Rychter</p>	<p>Karyotypering van weke delen en hematologische tumoren</p>
<p>Dienst Pathologische Anatomie UZ Gent Gebouw 23 C. Heymanslaan 10 9000 Gent</p> <p>Contactpersoon: Prof. Dr. J. Van Dorpe en Prof. Dr. A. Dendooven</p>	<p>Electronen microscopisch onderzoek</p> <p>Spier-en zenuwbipten</p>
<p>Dienst Pathologische Ontleedkunde UZ Leuven Pathologische Ontleedkunde UZ Leuven - campus Gasthuisberg Centraal dienstgebouw, (bordeaux) 5de verdieping Herestraat 49 B-3000 Leuven</p> <p>Contactpersoon: Prof. Dr. B. Weynand</p>	<p>Spier-en zenuwbipten</p> <p>Electronen microscopisch onderzoek</p> <p>ROS1 FISH analyse</p>

Dienst Pathologische Anatomie

<p>Dienst Laboratoriumgeneeskunde AZ ST JAN AV Afdeling Hematologie Ruddershove 10 8000 Brugge</p> <p>Contactpersonen: Dr. B. Cauwelier</p>	<p>PCR en flow cytometrie op hematologische maligniteiten</p> <p>FISH op hematologische maligniteiten</p> <p>May-Grünwald kleuring</p>
<p>UZA Dienst Pathologische anatomie Wilrijkstraat 10 2650 Edegem</p> <p>Contactpersoon: Prof. Dr. Martin Lammens</p>	<p>Hersenautopsies</p> <p>ALK FISH analyse</p> <p>Hersentumoren voor mutatie analyse, 1p19q...</p>
<p>Born Bunge Instituut Antwerpen</p> <p>Contactpersoon: Em. Prof. Dr. J.J. Martin Prof. Dr. Martin Lammens</p>	<p>Spier-en zenuwbipten</p>

11.2 Meedelen van resultaten

Indien er slechts enkele analyses werden uitbesteed, deelt onze dienst de resultaten mee aan de aanvragende arts. In het rapport zal worden weergegeven welke onderzoeken er uitgevoerd zijn door een ander lab.

Indien een staal volledig wordt uitbesteed aan een andere dienst, valt de verantwoordelijkheid voor het meedelen van de resultaten onder deze dienst. De resultaten die bekomen worden in een ander lab vallen onder de verantwoordelijkheid van dat lab.

12 Distributie van verslagen

Gevalideerde verslagen zijn enerzijds elektronisch beschikbaar en anderzijds (indien gewenst) zijn ook papieren verslagen beschikbaar.

Enkel de aanvragende arts en de in kopij vermelde behandelende artsen krijgen digitale toegang tot of een kopij van het gevalideerde anatomopathologische verslag.

Indien een aanvragende arts ook een kopij aan de huisarts wil laten versturen dient hij de huisarts in kopij te vermelden op het aanvraagformulier.

Gelieve de identificatiegegevens van de in kopij vermelde artsen duidelijk te noteren.

Niet-aanvragende artsen die niet in kopij vermeld staan op het aanvraagformulier kunnen een kopij van het verslag krijgen mits zij een schriftelijke aanvraag (via fax 050 45 27 19, e-mail of per brief) naar de dienst richten met de vermelding dat het anatomopathologisch verslag op vraag van of met toestemming van de patiënt wordt opgevraagd (Cf. Formulier voor opvragen van blokken, coupes of verslagen). Deze procedure wordt gevolgd om de privacy van de patiënt te garanderen en is gebaseerd op de richtlijnen van de Nationale raad van de Orde der Geneesheren i.v.m. "telefonisch vragen van een kopie van een protocol door een arts die niet de aanvragende arts is".

Behalve aan bovenvermelde personen worden vertrouwelijke gegevens niet aan derden meegedeeld.

Er wordt steeds doorverwezen naar de aanvragende/ behandelende arts.

Er worden geen resultaten medegedeeld aan de patiënt zelf!

Patiënten worden steeds doorverwezen naar de behandelende arts.

Dienst Pathologische Anatomie

13 Bevoorrading operatiekwartier / polikliniek

Te bestellen op de dienst (tel. 2710 of anatomopathologie.brugge@azsintjan.be):

- aanvraagformulieren
- potjes 4% gebufferde formaldehyde 60 ml
- potjes 4% gebufferde formaldehyde 150 ml
- weefselcontainer + deksel 1 liter
- weefselcontainer + deksel 2.5 liter
- cubitainer 4% gebufferde formaldehyde 10 liter
- Cytolyt
- Preservcyt
- cervico- vaginaal cytologisch (voor uitstrijkjes / frottis) fixatief in potjes

Dienst Pathologische Anatomie

14 Medewerkers

14.1 Artsen en hun subspecialisaties

Dr. P. De Paepe (kwaliteitsverantwoordelijke)

Tel. 050 45 27 20

E-mail: pascale.depaepe@azsintjan.be

Subspecialisatie: hematopathologie en nierpathologie

Dr. I. Van Den Berghe (laboratoriumdirecteur/diensthoofd)

Tel. 050 45 27 15

E-mail: ivo.vandenbergh@azsintjan.be

Subspecialisatie: dermatopathologie en borstpathologie

Dr. J. Van Huysse (kwaliteitsmedewerker)

Tel. 050 45 27 13

E-mail: jacques.vanhuyse@azsintjan.be

Subspecialisatie: gastro-intestinale, leverpathologie en moleculaire pathologie

Dr. L. Vanwalleghem (kwaliteitsmedewerker)

Tel. 050 45 27 12

E-mail: lieve.vanwalleghem@azsintjan.be

Subspecialisatie: foetale, neonatale en longpathologie

14.2 Kwaliteitscel Campus Sint-Jan, brugge

Mevr. S. Vermeire	(Biomedisch medewerker, kwaliteitsmedewerker)	stefanie.vermeire@azsintjan.be
Dhr. J. Berghman	(veiligheidsverantwoordelijke)	johny.bergman@azsintjan.be
Mevr. L. Snauwaert	(IT verantwoordelijke)	lieselotte.snauwaert@azsintjan.be
Mevr. S. Dorval	(kwaliteitsmedewerker)	stephanie.dorval@azsintjan.be
Mevr. S. Ketelers	(Hoofd MLT, kwaliteitsmedewerker)	stefanie.ketelers@azsintjan.be

Dienst Pathologische Anatomie

---

15 Opmerkingen, klachten, suggesties en vragen

15.1 Klachtenprocedure

In geval van opmerkingen, klachten, suggesties of vragen staan wij steeds tot uw beschikking.

Er is een enquête formulier voor tevredenheid en klachten van gebruikers online beschikbaar. Dit formulier kan dan volledig in gevuld opgestuurd worden naar de diensten.

Klachten kun je via mail overmaken aan de laboratoriumdirecteur:

ivo.vandenbergh@azsintjan.be of via telefonisch contact met de patholoog op 050/45 27 10

15.2 Niet- Conformiteiten

Alle niet-conformiteiten worden intern op de dienst pathologie geregistreerd. Ook worden alle pre-analytische niet-conformiteiten overgenomen in het protocol door de patholoog.

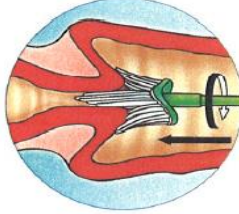

15.3 Opvragen van coupes/ blokken

Voor het opvragen van coupes of blokken is er altijd een correct ingevuld aanvraagformulier nodig van de arts.

Dit aanvraagformulier is te vinden op intranet.

<https://www.azsintjan.be/nl/diensten/anatomopathologie/campus-sint-jan/info-voor-artsen/formulieren-aanvragen>

Bijlage 1:

PROTOCOL VOOR DE CERVEX-BRUSH BIJ DE ThinPrep® PAP TEST		
<p>ZET ALLES KLAAR VOOR U DE PROCEDURE BEGINT</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Controleer de uiterste gebruiksdatum op het potje. Gebruik geen potje waarvan de uiterste gebruiksdatum is verstreken. ■ Controleer of de hele plastic verzegeling van het dopje van het potje is verwijderd en is weggegooid. ■ Vul alle patiëntgegevens in op zowel het aanvraagformulier als op het potje. Monsters kunnen eventueel worden teruggestuurd als de gegevens op het potje ontbreken. ■ Verwijder het dopje van het potje voordat u het uitstrijkje afneemt. ■ Als bevochtiging van het speculum nodig is, mag een beetje warm water of een kleine hoeveelheid wateroplosbaar glijmiddel zoals KY Jelly gebruikt worden. Het is belangrijk dat wordt voorkomen dat de cervix in aanraking komt met het glijmiddel, omdat het monster daardoor onbetrouwbaar kan zijn. Zorg ervoor dat het uiteinde van het speculum niet met het glijmiddel in aanraking komt. 		
 <p>NOTEER...</p>	 <p>NEEM...</p>	 <p>SPOEL...</p>
<p>...de volledige naam en geboortedatum van de patiënt op het potje.</p> <p>...informatie over en medische geschiedenis van de patiënt op het aanvraagformulier voor cytologie.</p>	<p>...voldoende materiaal uit de baarmoederhals met een Cervex-brush (groen of blauw bezemachtig voorwerp). Plaats de middelste borstelhaartjes diep genoeg in het baarmoederhalskanaal, zodat de kortere borstelhaartjes volledig contact maken met de baarmoedermond. Zet rustig druk en draai de borstel vijf keer rond met de klok mee.</p>	<p>...de Cervex-brush meteen uit in het potje met PreservCyt oplossing door hem 10 keer op de bodem van het potje te drukken waardoor de borstelhaartjes uit elkaar komen te staan. Draai de borstel ten slotte krachtig rond zodat er meer materiaal vrijkomt. Controleer de Cervex-brush met het oog om er zeker van te zijn dat er geen resten zijn achtergebleven. Gooi het borsteltje weg. Laat de kop van de Cervex-brush niet achter in het potje.</p>
 <p>DRAAI...</p>	 <p>DOE..</p>	
<p>...het dopje er zodanig op dat de zwarte markering op het dopje op de zwarte markering van het potje komt te staan. Niet te strak dichtdraaien.</p>	<p>...het potje en het aanvraagformulier in het daarvoor bestemde verpakkingsmateriaal voor verzending naar het laboratorium.</p>	 <p>THE ThinPrep® PAP TEST</p> <p>De nieuwe generatie cervixuitstrijkjes</p>

Dienst Pathologische Anatomie

Bijlage 2: Overzicht belangrijke punten autopsie aanvraag

- 1) steeds telefonische contact met de pathologie St Jan Brugge 050 45 27 10 en het mortuarium St Jan Brugge 050 45 20 90, deze beide beslissen of de autopsie (afhankelijk van de werkdruk) kan plaatsvinden en wanneer die kan plaatsvinden.
- 2) Het lichaam voor autopsie is voorzien van een correcte autopsie aanvraag (cf website pathologische anatomie AZ Sint Jan Brugge),
  - a. het document dient volledig ingevuld te worden en ondertekend te worden door de aanvragende arts (met volledige identificatie) en het / de familielid(leden),
  - b. dit met de uitdrukkelijke vermelding indien een hersenautopsie dient plaats te vinden of niet.
- 3) Autopsie wordt enkel verricht op patiënten overleden in het ziekenhuis (uitz SIDS/ wiegendood, hierbij dient wel een document met expliciete 'vrijgave van het lichaam' / 'vrijgave van parket', aanwezig zijn), dus aanvragen van huisarts worden niet aanvaard.
- 4) Kosten ivm transport (indien het lichaam van een ander ziekenhuis komt) lichaam worden geregeld door het ziekenhuis waarvan het lichaam komt , en worden niet betaald door AZ Sint Jan Brugge
- 5) Transport wordt geregeld door ziekenhuis waarvan het lichaam komt, Lichaam wordt overgebracht naar het mortuarium in AZ Sint Jan Brugge via begrafenis ondernemer
- 6) Lichaam dient vergezeld te zijn van transportdocumenten, crematie document, model IIID
- 7) stoffelijk overschot af te leveren op mortuarium, niet op de pathologie